

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenåлма

Vår dato:

26.06.2019

Vår ref:

2018/8176

Deres dato:

Deres ref:

Åfjord kommune
Øvre Årnes 7
7170 ÅFJORD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Stein-Arne Andreassen,

Marint avfall Trøndelag - interesse for etablering et prosjekt med profesjonelle aktører til å rydde ytre eksponerte kystområder

Under Arena Trøndelag 15.05.2019 inviterte fylkesmannen ordfører og rådmenn i kystkommunene til en temasamling om marint avfall. Hensikten var å presentere en prosjektide for en samordning og styrking av innsatsen, der utfordringen med å rydde marint avfall i nær ubebodde og eksponerte områder som trenger profesjonelle aktører var fokus.

Kommunene Snillfjord, Hemne, Hitra, Frøya, Åfjord, «Nærøysund» deltok på møtet og ga sin støtte til utvikling av et slikt prosjekt. De ba samtidig om at øvrige kystkommuner inviteres med.

Fylkesmannen ber nå om tilslutning fra øvrige kystkommuner til et prosjekt der vi foreslår å etablere og finansiere en ordning med profesjonelle ryddere i ytre, eksponerte kystområder. Dugnad skal fremdeles være viktig i områder som er trygge å ferdes i og der det er tilgang på lokale ryddedugnader, samt et godt avfallsmottak.

Vi håper å få på plass ei arbeidsgruppe med representanter bla fra kommunene (oppnevnt av regionrådene som omfatter ytre kyst) tidlig etter sommerferien. Arbeidsgruppa vil ha som oppdrag å lage en prosjektbeskrivelse, med organisering og forslag til finansiering. Prosjektbeskrivelsen skal danne grunnlag for tilslutning fra aktuelle kommuner mfl og være grunnlag for å søke finansiering fra ulike parter.

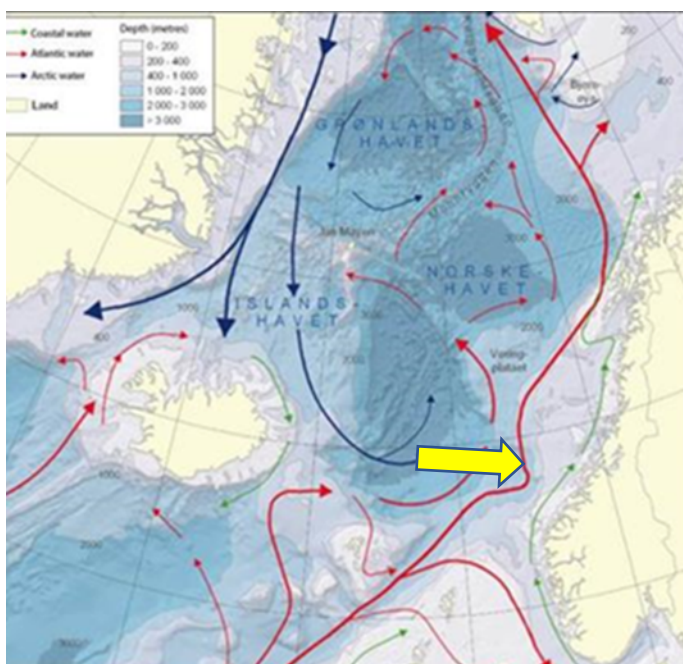
Fylkesmannen ber om tilbakemelding innen 15.08.2019 på om dere vil være en av kommunene kan ha interesse av at det utvikles et slikt prosjekt, og med tanke på iverksetting fra 01.01.2020.

Bakgrunn:

Plastforsøplingen i havet er et av vår tid største miljøproblem. Plastavfall brytes svært langsomt ned, men vil ved hjelp av UV-stråler, vind og vær fragmenteres til mindre biter og til slutt ende opp som mikroplast og til slutt nanoplast. Mikroplast og nanoplast finner vi allerede spor av i fisk og skalldyr. Langs kysten av Norge består 70 til 90 prosent av forsøplingen av plast. Mesteparten av plastavfallet stammer fra fiskeri- og havbruksnæringen og fra forbrukere. En god del kommer også fra Europa med kyststrømmen.

Den nord atlantiske strømmen (fortsettelsen av Golfstrømmen) kommer opp gjennom stredet mellom Skottland og Island og inn i Norskehavet. Strømmen gjør en innbuktning mot Midt-Norge, der den møter den Norske kyststrømmen. Kystrekka utenfor Smøla, Hitra, Frøya og særlig Froan, men også nordover ved Vikna/Leka ligger som et fangstnett og samler mye marint avfall. En stor del av avfallet her stammer fra andre land og har fulgt havstrømmene og vestlige vinder mot ytre deler av Trøndelag.

Figur 1 Den Nord-Atlantiske strøm og den Norske kyststrømmen møtes utenfor Midt-Norge og bringer my eierløst avfall til våre strender (se gul pil).

Alle samfunnssektorer har i utgangspunktet et ansvar for å forhindre utslipp av plastavfall fra sine virksomheter. Miljøforvaltningen har et særlig myndighetsansvar for marin forsøpling på alle forvaltningsnivåer – både kommunen, Fylkesmannen, Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet har viktige roller.

Mange kommuner har i flere år hatt lokalt engasjement med deltakelse fra skoler, frivillige lag og organisasjoner,

oppdrettsnæring og lokale fiskere, og det er viktig at dette engasjementet understøttes og tas vare på fremover.

I 2018 inviterte Fylkesmannen noen kommuner, frivillige organisasjoner med fylkesledd, avfallsselskapene i Hold Midt-Norge Rent, SjømatNorge, Fiskarlaget Midt-Norge, landbruksorganisasjonene, KS-bedrift, Fylkeskommunene og Hold Norge rent til en samling. Vi hadde særlig nær kontakt med avfallsselskapene som kunne kjenne til de ulike lokale aktivitetene. På evalueringen ble Mausund feltstasjon (Frøya) og Oppdretternes miljøservice AS (Vikna) invitert til å dele sine erfaringer og gi råd for 2019.

Også i 2019 har Fylkesmannen fått rollen med å søke å samordne og effektivisere ryddeaktivitetene i fylket.

Statlig politikk legger opp til at dugnad også fremover skal være en bærebjelke i rydding av herreløst marint avfall. I Trøndelag er dette ikke like egnet i alle områder, fordi noen områder ligger langt til havs, har lite tilgang på lokalbefolkning til dugnadsrydding, områdene er eksponerte for vær og sjø, og det trengs mer kompetanse til å ferdes på en sikker måte for å få folk trygt ut, gjennomføre en trygg rydding

og få fraktet avfallet til lovlig mottak. Særlig to geografiske områder skiller seg ut. Det er Froan og ytre skjærgård i Frøya samt Borgan/Frelsøy, Hortavær og Sklinna, det vil si de ytre områder i Vikna og Leka. Men, også mellom disse er det områder der det kan være ønskelig/nyttig med mer profesjonelle aktører.

Fylkesmannen inviterer nå kystkommunene i Trøndelag til å gi sin tilslutning til samt å bidra til at det etableres et prosjekt for en styrking av innsatsen i de ytre eksponerte områdene samtidig som det lokale engasjementet opprettholdes. Fylkesmannen ber om tilbakemelding innen 15.08.2019 på om dere vil være en av kommunene som kan ha interesse av at det utvikles et slikt prosjekt, og med tanke på iverksetting fra 01.01.2020.

Referat fra Arena Trøndelag sin temasamling om Marint avfall vedlegges sammen med den presentasjonen Fylkesmannen brukte der om bakgrunnen for et slikt prosjekt mm.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Stein-Arne Andreassen
fagdirektør
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Referat fra Arena Trøndelag sin temasamling om Marint avfall
Presentasjon fra 15.05.19 om prosjektideen

Likelydende brev sendt til:

Flatanger kommune	Lauvsneshaugen 25	7770	FLATANGER
Snillfjord kommune	Ågjerdet 8	7257	SNILLFJORD
Fosnes kommune	Servicekontoret, Stavarvegen 2	7856	JØA
Osen kommune	Rådhusveien 13	7740	STEINSDALEN
Bjugn kommune	Alf Nebbs gate 2	7160	BJUGN
Ørland kommune	Postboks 401	7129	BREKSTAD
Hitra kommune	Rådhusveien 1	7240	HITRA
Vikna kommune	Postboks 133 Sentrum	7901	RØRVIK
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Postboks 2560	7735	STEINKJER
Agdenes kommune		7316	LENSVIK
Leka kommune	Leknesveien 67	7994	LEKA
Roan kommune	Julie Næss vei 10	7180	ROAN
Åfjord kommune	Øvre Årnes 7	7170	ÅFJORD
Hemne kommune	Trondheimsveien 1	7200	KYRKSÆTERØRA
Frøya kommune	Postboks 152	7261	SISTRANDA
Nærøy kommune	Idrettsvegen 1	7970	KOLVEREID
Namsos kommune	Postboks 333 Sentrum	7801	NAMSOS